

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

15.04.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[День.–2025. – 15 трав. Сьогодні в Україні відзначають День вишиванки. – Інф.;
Укрінформ. – 2025. – 15 трав. В Україні сьогодні відзначають День вишиванки.
– Інф.](#)

[NV. –2025. – 15 трав. «Зв'язок передається поколіннями». Володимир і Олена
Зеленські привітали українців з Днем вишиванки і Днем сім'ї. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 14 трав. Міністерство єдності запустило
флешмоб до Дня вишиванки. – Ігітян А.](#)

Фестивалі

[Village Україна. – 2025. – 14 трав. Фестиваль Strichka повертається. Дев'ять
іноземців у лайнапі, сім танцзалів і два дні техно. – Морозов О.](#)

Театр

[Газета по-українськи. – 2025. – 14 трав. Андрій Білоус пішов з посади
директора Київського академічного Молодого театру. – Інф.; Україна молода. –
2025. – 14 трав. Театральна секс-епопея фінішувала: Білоус залишив посаду
керівника Молодого театру. – Здоровило Т.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. –
14 трав. Андрій Білоус звільнився з посади художнього керівника Молодого
театру. – Знає І.; Вечірній Київ. – 2025. – 14 трав. Андрій Білоус залишив
посаду директора – художнього керівника Київського академічного Молодого
театру. – Марків Н.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 14 трав. Виставу-реквієм «Андрей»
представили в Косові. – Порох М.](#)

Візуальні мистецтва

[Укрінформ. – 2025. – 14 трав. У Київській картинній галереї проходить
виставка «Лінія наступності» народного художника Золтана Мички. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 14 трав. У Харкові проходить виставка, присвячена
модернізму в українській архітектурі. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 14 трав. Українська весна в Парижі: Кадирова отримала
Her Art Prize, а Скоропадченко нагадала провокаційну виставку. – Олійник М.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 14 трав. На Контрактовій площі відкрили мініатюрну
скульптуру, присвячену торгівлі. – Марків Н.; NV. –2025. – 14 трав. Присвячена](#)

Київським контрактам. У столиці з'явилася нова вишукана мініскульптура. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 14 трав. На Контрактовій площі встановили мініскульптуру про підприємницький Київ. – Яковенко І.

Вечірній Київ. – 2025. – 14 трав. Хаші, зарості, чагарники: у столиці демонструють виставку про взаємодію природи і людей. – Асадчева Т.

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. – 2025. – 14 трав. «Кожний клаптик цієї землі – чиясь життя». Мстислав Чернов звернувся до гостей Канн після показу нового фільму 2000 метрів до Андріївки. – Інф.; Україна молода. – 2025. – 14 трав. Мстислав Чернов на Festival de Cannes: «Кожний клаптик цієї землі – це чиясь кров та життя». – Григоренко Г.; Укрінформ. – 2025. – 14 трав. Чернов представив на Каннському кінофестивалі нову документальну стрічку про війну в Україні. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 14 трав. Фільм «Відпустка наосліп» зібрав у прокаті понад 19 млн грн. – Інф.

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Вечірній Київ. – 2025. – 14 трав. В Україні стартує Національний тиждень безбар'єрності. – Марків Н.

Література

Укрінформ. – 2025. – 15 трав. МКСК оголосило переможців конкурсу проєктів щодо випуску книжкової продукції. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 14 трав. Книжка Вікторії Амеліної потрапила до списку фіналістів премії Джорджа Орвелла. – Інф.; Українська літературна газета. – 2025. – 14 трав. Книжка Вікторії Амеліної потрапила до списку фіналістів премії Джорджа Орвелла. – Інф.

Українська літературна газета. – 2025. – 14 трав. У Києві відбулася науково-творча конференція «Українська література і війна». – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 14 трав. У Києві презентували збірку віршів і прози учасників російсько-української війни. – Інф.

Українська літературна газета. – 2025. – 14 трав. У травні вийде друком книга пам'яті Ігоря Козловського. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 14 трав. У травні вийде друком книга пам'яті Ігоря Козловського. – Інф.

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2025. – 14 трав. Діалоги пам'яті: столичний музей презентує виставку про спадок II світової війни. – Асадчева Т.

Укрінформ. – 2025. – 14 трав. У Minecraft відтворили будівлю Херсонського художнього музею. – Інф.

Охорона культурної спадщини

Village Україна. – 2025. – 15 трав. Дзвонарство Свято-Михайлівського

[монастиря внесли до списку культурної спадщини. – Гриненко В.; Укрінформ. – 2025. – 14 трав. Традицію дзвонарства Михайлівського Золотоверхого монастиря внесли до переліку нематеріальної культурної спадщини. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 14 трав. У Запоріжжі на воду спустили човен-довбанку, виготовлений у заповіднику «Хортиця». – Інф.](#)

Бібліотечна справа. Промоція читання

[Газета по-українськи. – 2025. – 14 трав. Що читає молодь за держрахунок: результати програми «єКнига». – Інф.; Village Україна. – 2025. – 14 трав. Програмою «єКнига» скористалися понад 317 тисяч 18-річних українців. Що купували найчастіше. – Яковенко І.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 14 трав. Топ-10 українських авторів, яких варто прочитати в 2025 році. – Руденко Л.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[День. – 2025. – 14 трав. У публічній бібліотеці Парман в Техасі проходить виставка проєкту «Батьківська Хата. Homestead». – Інф.](#)

Загальні питання

День. – 2025. – 15 трав. Сьогодні в Україні відзначають День вишиванки. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 15 трав. В Україні сьогодні відзначають День вишиванки. – Інф.

У третій четвер травня в Україні відзначають День вишиванки. Акція бере початок з ініціативи студентської молоді факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького університету імені Юрія Федьковича. У 2014 році свято вийшло не тільки за межі гуртка свідомого українського студентства, а й за межі самої України. У цей день вже проходять цікаві конкурси у мережі, наприклад «Найкраща вишиванка» або «Найкраще фото у вишиванці». До Всесвітнього дня вишиванки Світовий конгрес українців (СКУ) звернувся до українців та друзів України з ініціативою публічно підтримати територіальну цілісність України. Зокрема, в межах глобальної кампанії #VyshyvankaForever СКУ закликає виходити на марші у вишиванках, присвячуючи цей символ єдності тим, хто нині не може відкрито демонструвати свою українську ідентичність – мешканцям тимчасово окупованих Криму, Донеччини, Луганщини, Херсонщини, Запорізької та Харківської областей. У німецькому місті Гамбург 16 травня українська громада проведе благодійний мистецький фестиваль до Дня вишиванки. Українська громада Торонто (Канада) запросила всіх небайдужих приєднатися до урочистої ходи у вишиванках, яка відбудеться 15 травня. У місті Ашкелон (Ізраїль) 15 травня пройде Vyshyvanka Fest Ashkelon 2025. У столиці Туреччини Анкарі 15 травня відбудеться святкування Дня вишиванки тощо. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/150525-sohodni-v-ukrayini-vidznachayut-den-vyshyvanky>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992586-v-ukraini-sogodni-vidznacaut-den-visivanki.html>

NV. – 2025. – 15 трав. Зв'язок передається поколіннями». Володимир і Олена Зеленські привітали українців з Днем вишиванки і Днем сім'ї. – Інф.

15 травня в Україні збіглися одразу два свята День вишиванки і День сім'ї. Президент України Володимир Зеленський і його дружина Олена Зеленська опублікували привітання у соцмережах. Вони нагадали про важливий зв'язок між поколіннями, який тримає українців разом, і наголосили на необхідності цінувати його і передавати дітям. Президентське подружжя опублікувало нове спільне фото у вишиванках. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/life/znamenitosti/den-vishivanki-volodimir-zelenskiy-i-olena-zelenska-teplo-privitali-ukrajinciv-zi-svyatom-foto-50514062.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 14 трав. Міністерство єдності запустило флешмоб до Дня вишиванки. – Ігітн А.

15 травня в Україні відзначають День вишиванки. У Міністерстві національної єдності України анонсували флешмоб «ВишиванкаЄднає» і закликали українців з усього світу долучитися до нього. Для цього потрібно

зробити три кроки: сфотографуватися у вишиванці; опублікувати фото 15 травня в соцмережах із хештегом #ВишиванкаЄднає; вказати у дописі місто і країну, де ви зараз перебуваєте. Мета флешмобу – показати, що українська єдність не знає кордонів, а вишиванка – це більше, ніж одяг. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/ministerstvo-jednosti-zapustilo-fleshmob-donja-vishivanki.html>

Фестивалі

Village Україна. – 2025. – 14 трав. Фестиваль Strichka повертається. Дев'ять іноземців у лайнапі, сім танцзалів і два дні техно. – Морозов О.

Strichka Festival одинадцяте повертається на територію колишньої Стрічкоткацької фабрики. 17–18 травня для 50 артистів там облаштують сім танцзалів, кожен зі своїм звучанням і ритмом. Більшість локацій облаштували в затемнених приміщеннях, за візуальне оформлення відповідають Masiks Production, а за світлові рішення – BlckBox. Фестиваль стартує 17 травня з виступів у дворі та «гардені». Згодом техно зазвучить і на інших локаціях – Closer, Mezzanine, 3rd Floor та Otel'. У лайнапі легендарний британський діджей Shackleton та австралієць DJ Plead, а також українці Serge Jazzmate, Kadiristy, Alex Savage, Seba Korecky й інші. Вечірка продовжиться 18 травня, останні звуки Strichka лунатимуть на «Лісному причалі» й у дворі. У лайнапі американський артист Axelrod Bering, а також Katia Stieber, Béllis та інші. Майже половина (21) виступів на фестивалі – живі. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-guide/362741-festival-em-strichka-em-povertaetsya-dev-yat-inozemtsiv-u-laynapi-sim-tantszaliv-i-dva-dni-tehno>

Театр

Газета по-українськи. – 2025. – 14 трав. Андрій Білоус пішов з посади директора Київського академічного Молодого театру. – Інф.; Україна молода. – 2025. – 14 трав. Театральна секс-епопея фінішувала: Білоус залишив посаду керівника Молодого театру. – Здоровило Т.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 14 трав. Андрій Білоус звільнився з посади художнього керівника Молодого театру. – Знає І.; Вечірній Київ. – 2025. – 14 трав. Андрій Білоус залишив посаду директора – художнього керівника Київського академічного Молодого театру. – Марків Н.

14 травня Андрій Білоус пішов з посади директора – художнього керівника Київського академічного Молодого театру. Він подав заяву на звільнення за згодою сторін. Відповідний наказ Департаменту культури КМДА вже підписано. За даними КМДА, усі кадрові рішення щодо тимчасового виконання обов'язків керівника театру ухвалюватимуть згідно зі встановленим порядком. «Департамент культури неодноразово заявляв про принципову позицію щодо неприпустимості будь-яких проявів харасменту, дискримінації та вчинення образливих чи принизливих дій у комунальних закладах культури», – зазначили в КМДА. Докладно:

https://gazeta.ua/articles/culture/_andrij-bilous-pishov-z-posadi-direktora-kiyivskogo-akademichnogo-molodogo-teatru/1217747
<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189379/>
<https://zn.ua/ukr/CULTURE/andrij-bilous-zvilnivsja-z-posadi-khudozhnoho-kerivnika-kijivskoho-akademichnoho-molodoho-teatru.html>
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112418/>

Українська літературна газета. – 2025. – 14 трав. Виставу-реквієм «Андрей» представили в Косові. – Порох М.

8 травня Косів зустрів Тернопільський академічний обласний український драматичний театр ім. Тараса Шевченка, який завітав з виставою-реквіємом «Андрей» за п'єсою В. Герасимчука, присвяченою 160-річчю від дня народження митрополита Андрея Шептицького. Вдало перенісши давні події в сьогодення, режисер-постановник, лауреат Національної премії України ім. Тараса Шевченка Федір Стригун разом з народним артистом України В'ячеславом Хім'яком, що зіграв головну роль Андрея Шептицького, та творчим колективом театру нагадав українцям про важливість духовного та культурного єднання. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/vystavu-rekviiem-andrej-predstavyly-v-kosovi/>

Візуальні мистецтва

Укрінформ. – 2025. – 14 трав. У Київській картинній галереї проходить виставка «Лінія наступності» народного художника Золтана Мички. – Інф.

У Київській картинній галереї проходить виставка «Лінія наступності» знаного закарпатського митця, народного художника України Золтана Мички. Про це повідомили в Фейсбуці Мукачівської міської ради. На виставці представлено понад вісімдесят живописних полотен різних періодів творчості художника – від ранніх робіт до зрілих шедеврів – з родинної колекції митця, Національного музею «Київська картинна галерея» та приватних зібрань. Особливістю проєкту є те, що поруч із роботами Золтана Мички представлені твори його попередників, наставників, друзів, а також художників молодшого покоління – однодумців та учнів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992764-u-kiivskij-kartinnij-galerei-prohodit-vistavka-linia-nastupnosti-narodnogo-hudoznika-zoltana-micki.html>

Укрінформ. – 2025. – 14 трав. У Харкові проходить виставка, присвячена модернізму в українській архітектурі. – Інф.

У Харкові відкрилася виставка «Модернізм в Україні. Сучасність та спадщина Харкова та Львова». Виставка проходить у будівлі Держпрому, в галереї Kharkiv Media Hub. Представлені матеріали – частина міжнародного проєкту з дослідження та популяризації модерністської архітектури Східної Європи. Харківський блок розповідає про архітектурний ансамбль площі Свободи, що включає будівлі Національного університету ім. Василя Каразіна, обласної адміністрації, готелю «Харків» і Держпрому, а також про нереалізований проєкт – Театр масового музичного дійства на 4 тисячі глядачів,

який планували звести на Мироносицькій площі (зараз на цій території – сквер Перемоги та Храм жон Мироносиць, відкритий у 2015 році). Координаторка проєкту в Україні – директорка Центру сучасного мистецтва «ЄрміловЦентр» Наталія Іванова. У Харкові виставка працюватиме до середини червня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992854-u-harkovi-prohodit-vistavka-prisvacena-modernizmu-v-ukrainskij-arhitekturi.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 14 трав. Українська весна в Парижі: Кадирова отримала Her Art Prize, а Скоропадєнко нагадала провокаційну виставку. – Олійник М.

Почалося все зі Salon du Dessin – ярмарку, заснованого у 1991 році. Він вважається основною подією для колекціонерів робіт на папері, де представлено все: від малюнків старих майстрів до сучасних досліджень. «В попередні роки українське мистецтво рідко з’являлося у Салоні... Але 2025 рік ознаменував історичну подію: прибуття галереї, повністю присвяченої українському мистецтву... Джеймс Баттервік, лондонський дилер, який спеціалізується на українських художниках початку ХХ сторіччя, дебютував на ярмарку з яскравою колекцією малюнків Олександра Богомазова, Дмитра Лебедєва, Михайла Жука, Бориса Косарева та Якова Чернихова», – розповідає художниця Зоя Скоропадєнко. Потім відбувся Art Paris Fair 2025. На ярмарку було представлено 170 галерей із 25 країн. Одне з найвідоміших імен – Жанна Кадирова, яку представляє Galerie Continua. Її названо першим лауреатом Her Art Prize, нової ініціативи журналу «Marie Claire». Українською присутністю у Парижі стала потужна групова виставка «The Body of Paris», куратором якої є Зоя Скоропадєнко. На площі Вогезів виставка об’єднала чотирьох митців: фотографів Антуана Пупеля (офіційний фотограф кабаре Crazy Horse) та Жана-Крістофа Балло (фотограф таких музеїв, як Лувр), ісландського провокатора Сноррі Асмундссона та саму Зою Скоропадєнко. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112450/>

Вечірній Київ. – 2025. – 14 трав. На Контрактовій площі відкрили мініатюрну скульптуру, присвячену торгівлі. – Марків Н.; NV. – 2025. – 14 трав. Присвячена Київським контрактам. У столиці з’явилася нова вишукана мініскульптура. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 14 трав. На Контрактовій площі встановили мініскульптуру про підприємницький Київ. – Яковенко І.

На Подолі встановили скульптурку «Київські контракти». Це 48-ма скульптурка проєкту «Шукай». Її встановили на фасаді Контрактового будинку. Авторка проєкту – Юлія Бевзенко. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112422/>

<https://nv.ua/ukr/kultura/u-kiyevi-z-yavilasya-vishukana-miniskulptura-kijivski-kontrakti-50513901.html>

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/362749-na-nbsp-kontraktoviy-ploschi-vstanovili-nbsp-miniskulpturu-pro-pidpriemnitskiy-kiyiv>

Вечірній Київ. – 2025. – 14 трав. Хащі, зарості, чагарники: у столиці демонструють виставку про взаємодію природи і людей. – Асадчева Т.

У малій залі галереї Imagine Point триває оригінальний мистецький проєкт «ХАЩІ, ЗАРОСТІ, ЧАГАРНИКИ», де художники Яна Гавриш і Володимир Гавриш досліджують взаємодію природи та людського буття. Виставка працюватиме до 31 травня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112355/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. –2025. – 14 трав. «Кожний клаптик цієї землі – чиясь життя». Мстислав Чернов звернувся до гостей Канн після показу нового фільму 2000 метрів до Андріївки. – Інф.; Україна молода. – 2025. – 14 трав. Мстислав Чернов на Festival de Cannes:»Кожний клаптик цієї землі – це чиясь кров та життя». – Григоренко Г.; Укрінформ. – 2025. – 14 трав. Чернов представив на Каннському кінофестивалі нову документальну стрічку про війну в Україні. – Інф.

Новою повнометражною стрічкою оscarоносного режисера Мстислава Чернова завершилася 13 травня програма «День України» Каннського кінофестивалю. Фільм «2000 метрів до Андріївки» показали після біографічного «Zelensky» Іва Жьолана, Лізи Вапне та Аріан Шемен та «Нашої війни» Бернара-Анрі Леві та Марка Русселя. Мстислав Чернов особисто представив фільм на Festival de Cannes. У своїй промові, найперше, подякував українським військовим. «Для мене честь представляти Україну разом з талановитими українськими та французькими режисерами на Каннському фестивалі, – сказав Мстислав Чернов. – У ці дні, коли йдуть переговори про мир, про майбутнє України, про її землю, мені хотілося б, щоб світ пам'ятав, що кожний метр, кожний клаптик цієї землі – це чиясь кров та життя. Про це і є фільм «2000 метрів до Андріївки». Про землю і про воїнів, які її захищають. Про тих, що полягли, і тих які продовжують битися». Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/kannskiy-kinofestival-2025-mstislav-chernov-pokazav-noviy-film-2000-metriv-do-andrijivki-50514064.html>

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189376/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992892-cernov-predstaviv-na-kannskomu-kinofestivali-novu-dokumentalnu-stricku-pro-vijnu-v-ukraini.html>

Укрінформ. – 2025. – 14 трав. Фільм «Відпустка наосліп» зібрав у прокаті понад 19 млн грн. – Інф.

Стрічка «Відпустка наосліп» режисерки Валерії Фадєєвої зібрала 19 052 988 гривень у прокаті, а кількість проданих квитків сягнула 115 713. Про це повідомляє Державне агентство України з питань кіно. Як зауважили в агентстві, нещодавно фільм було представлено на спеціальному благодійному показі в Братиславі на підтримку 12 бригади спецпризначення НГУ «Азов». Стрічку особисто презентували представники команди, зокрема генеральний продюсер Андрій Ногін, режисерка Валерія Фадєєва, сценаристка Юлія Салімовська, а також акторки Тетяна Малкова і Мартіна Фелоненко. Також

захід відвідав Надзвичайний і Повноважний Посол України в Словацькій Республіці Мирослав Кастрян. Фільм створений за підтримки Держкіно та компанії ТОВ «ФАЙНЛ КАТ МЕДІА». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992962-film-vidpustka-naoslip-zibrav-u-prokati-ponad-19-miljoniv.html>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Вечірній Київ. – 2025. – 14 трав. В Україні стартує Національний тиждень безбар'єрності. – Марків Н.

З 19 по 25 травня 2025 року Україна вперше проводитиме Національний тиждень безбар'єрності. Захід ініційовано Міністерством культури та стратегічних комунікацій України спільно з Міністерством розвитку та Радницею – Уповноваженою Президента України з питань безбар'єрності. Його реалізація є частиною виконання Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору до 2030 року. Основна мета заходу – формування в суспільстві культури безбар'єрності через інформаційні кампанії, мотивацію до змін і популяризацію рівних можливостей для всіх. Організатори прагнуть підвищити обізнаність про те, що безбар'єрність – це комфорт для кожного, незалежно від віку, стану здоров'я чи соціального статусу. Протягом тижня заплановано проведення інформаційних заходів, розповсюдження матеріалів про інклюзію та залучення суспільства до формування безбар'єрного середовища. Також буде представлено практичні кейси, що демонструють ефективні підходи до створення доступного простору. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112433/>

Література

Укрінформ. – 2025. – 15 трав. МКСК оголосило переможців конкурсу проєктів щодо випуску книжкової продукції. – Інф.

Міністерство культури та стратегічних комунікацій затвердило перелік переможців конкурсу культурно-мистецьких проєктів спрямованих, на випуск книжкової продукції у цьому році. Про це повідомляє МКСК. Цього року фінансування від Українського інституту книги отримають 77 книжкових проєктів загальним накладом 114,5 тисяч примірників на суму понад 22,6 млн грн за пріоритетними тематичними напрямками: художні та науково-популярні твори для різних вікових категорій читачів з історії України різних періодів у контексті боротьби за розбудову державності, її суверенітету і незалежності, боротьби проти імперіалізму, зокрема з біографіями видатних діячів Української держави; твори для дітей та юнацтва, спрямовані на національно-патріотичне виховання, плекання демократичних цінностей, культурного розмаїття і міжкультурного діалогу, гендерної рівності, неприпустимості насильства, розвиток лідерства, екологічної самосвідомості, відповідальності за навколишній світ, критичного мислення; книжкова продукція, яка видається на виконання актів Верховної Ради, Президента та Кабінету Міністрів та висвітлює подвиги ветеранів війни, українську культуру, історію, мову тощо.

Зазначається, що ці книги будуть передані до обласних бібліотек і надалі розподілені між публічними бібліотеками в громадах. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3993089-mksk-ogolosilo-peremozciv-konkursu-proektiv-sodo-vipusku-knizkovo-produkci.html>

Укрінформ. – 2025. – 14 трав. Книжка Вікторії Амеліної потрапила до списку фіналістів премії Джорджа Орвелла. – Інф.; Українська літературна газета. – 2025. – 14 трав. Книжка Вікторії Амеліної потрапила до списку фіналістів премії Джорджа Орвелла. – Інф.

Українську письменницю Вікторію Амеліну оголосили серед фіналістів премії Джорджа Орвелла у категорії Political Writing / політичний нонфікшн. Про це повідомило «Суспільне. Культура» з посиланням на сайт премії. Журі відзначило книжку Вікторії Амеліної «Looking at Women, Looking at War» / «Дивлячись на жінок, які дивляться на війну». Книжка вийшла друком у 2025 році у видавництві William Collins. Передмову до неї написала Маргарет Етвуд. Це незавершена книга Вікторії Амеліної, яка поєднує щоденникові записи, інтерв'ю, репортажі з місць воєнних злочинів та поезію. Книга присвячена не лише війні, а й жінкам, які її документують та переживають. До списку фіналістів у категорії Political Writing також потрапила книжка «The World of the Cold War: 1945–1991» російського історика Владислава Зубка. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992966-knizka-viktorii-amelinoi-potrapila-do-spisku-finalistiv-premii-dzordza-orvella.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/knyzhka-viktorii-amelinoi-potrapyla-do-spysku-finalistiv-premii-dzhordzha-orvella/>

Українська літературна газета. – 2025. – 14 трав. У Києві відбулася науково-творча конференція «Українська література і війна». – Інф.

13 травня у Києві за участі Національної спілки письменників України та Інституту літератури ім. Тараса Шевченка НАН України відбулася науково-творча конференція «Українська література і війна». Співведучими заходу були директор Інституту літератури ім. Тараса Шевченка НАН України, академік Микола Жулинський і голова НСПУ Михайло Сидоржевський. На конференцію завітали відомі українські письменники, журналісти, науковці, військові. Докладно про перебіг події:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-kyievi-vidbulasia-naukovo-tvorcha-konferentsiia-ukrainska-literatura-i-vijna/>

Укрінформ. – 2025. – 14 трав. У Києві презентували збірку віршів і прози учасників російсько-української війни. – Інф.

У Києві в Інституті літератури імені Тараса Шевченка Національної академії наук України відбулась презентація антології «Звитяга і мужність. Вірші і проза з війни». Про це повідомляє Державний комітет телебачення і радіомовлення України. Збірку презентували на науково-творчій конференції «Українська література і війна», яка відбулась за участі НСПУ. В антології представлено твори учасників російсько-української війни, які захищали і

захищають Україну зі зброєю в руках, – Бориса Гуменюка, Максима Кривцова, Артема Довгополого, Павла Вишебаби, Дмитра Лінартовича, Сергія Лефтера, Іллі Чернілевського, Олени Лотоцької. Перший заступник голови Держкомтелерадіо Богдан Червак акцентував увагу на творах літераторів, учасників війни, які загинули, виборюючи незалежність України. Він згадав письменника і поета Бориса Гуменюка, який з 22 червня 2014 року воював на сході України у складі спецбатальйону МВС України «Азов», згодом був заступником командира батальйону «ОУН». У лютому 2022 року письменник став до лав тероборони. Брав участь в обороні Бахмута у Донецькій області. З кінця грудня 2022 року Бориса Гуменюка вважають зниклим безвісти. У Держкомтелерадіо зазначили, що фронтову поезію Бориса Гуменюка, створену ще на першому етапі російсько-української війни, літературні критики й читачі справедливо називають одним із найсильніших зразків сучасної ветеранської літератури. Поетичну збірку Бориса Гуменюка «Вірші з війни» Держкомтелерадіо висувало на здобуття Національної премії імені Тараса Шевченка. У комітеті зауважили, що тоді фронтова поезія не була гідно оцінена. На переконання Богдана Червака, «справедливим було б внести зміни до Положення про Національну премію імені Тараса Шевченка і дозволити висувати на її здобуття твори митців, які загинули на війні, але чий твори вже стали духовним надбанням українського народу, утверджують високі гуманістичні ідеали, збагачують історичну пам'ять народу, його національну свідомість і самобутність». Як зауважили у комітеті, згідно з чинним положенням, присудження Національної премії імені Тараса Шевченка не може бути проведене посмертно. Ініціативу підтримали інші учасники конференції. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992891-u-kievi-prezentuvali-zbirku-virsiv-i-prozi-ucasnikiv-rosijskoukrainskoi-vijni.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 14 трав. У травні вийде друком книга пам'яті Ігоря Козловського. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 14 трав. У травні вийде друком книга пам'яті Ігоря Козловського. – Інф.

У травні вийде друком книга «Вільний у полоні», укладена за матеріалами інтерв'ю, лекцій і публічних виступів науковця, релігієзнавця та колишнього політв'язня Ігоря Козловського, упорядниці – Анну Грувер. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-travni-vyjde-drukom-knyha-pam-iati-ihoria-kozlovskoho/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992839-u-travni-vijde-drukom-kniga-pamati-igora-kozlovskogo.html>

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2025. – 14 трав. Діалоги пам'яті: столичний музей презентує виставку про спадок II світової війни. – Асадчева Т.

Нещодавно в Головному корпусі Музею війни відбулося відкриття виставкового проєкту «Пам'ять. Діалоги», реалізованого у співпраці з Музеєм

Berlin-Karlshorst за підтримки Посольства Німеччини в Україні. У центрі експозиції – родинні історії трьох мисткинь: Поліни Кузнецової (Україна), Ефи Найдлінгер (Німеччина), Дженні Альтен (Німеччина). Завдяки глибокій особистій історії та архівним матеріалам виставка поєднує документальні свідчення та мистецькі рефлексії, щоб створити емоційний і багатовимірний погляд на спадок війни. Серед ключових елементів експозиції – щоденники, фотографії, усні спогади, які відкривають сторінки минулого та показують, як індивідуальні історії вплітаються в загальну історію народів. Окрему увагу привернула артінсталяція «Голоси» з проєкту Поліни Кузнецової «Чорнозем», створена у співпраці з художником Андрієм Скрипкою. На відкритті проєкту Ефа Найдлінгер провела історичні паралелі між подіями минулого та сучасною боротьбою України, наголошуючи, що регіони, де свого часу служили її предки в складі окупаційної армії, сьогодні знову стали місцем протистояння українців загарбникам. За словами кураторів проєкту Юрія Горпинича та Марини Богуш, головною метою було створити простір для діалогу між поколіннями та культурами, де кожен може переосмислити роль минулого в сучасному світі. «Пам'ять. Діалоги» стала не лише мистецьким проєктом, а й важливою платформою для глибокого культурного порозуміння між Україною та Німеччиною. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112436/>

Укрінформ. – 2025. – 14 трав. У Minecraft відтворили будівлю Херсонського художнього музею. – Інф.

На фансайті спільноти відеогри Minecraft опублікували віртуальну копію Херсонського художнього музею. Про це музей повідомляє у Фейсбукі. Як зазначається, цю автор роботи, Sky7870, майстерно відтворив архітектурні особливості будівлі Херсонського обласного художнього музею імені Олексія Шовкуненка. Попри блоковість, піксельність, простоту й умовність, притаманні стилю гри, легко розпізнаються характерні елементи фасаду, пропорції будівлі, розташування вікон і навіть декоративні деталі. Презентуючи віртуальну реконструкцію в Minecraft, автор зазначає, що музей і досі залишається одним із найвідоміших символів міста та скарбницею його духовної спадщини. Як наголошується, ця робота є не лише демонстрацією майстерності автора, але й символічним нагадуванням про долю культурної спадщини України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992826-u-minecraft-vidtvorili-budivlu-hersonskogo-hudoznogo-muzeu.html>

Охорона культурної спадщини

Village Україна. – 2025. – 15 трав. Дзвонарство Свято-Михайлівського монастиря внесли до списку культурної спадщини. – Гриненко В.; Укрінформ. – 2025. – 14 трав. Традицію дзвонарства Михайлівського Золотоверхого монастиря внесли до переліку нематеріальної культурної спадщини. – Інф.

Традицію дзвонарства Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря внесли до Національного переліку нематеріальної культурної спадщини, повідомили в МКСК. «Міністерство культури та стратегічних комунікацій

України поповнило Національний перелік нематеріальної культурної спадщини новим елементом «Традиція дзвонарства Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря: від набату до тридзвону перемоги», – ідеться у повідомленні. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/362765-dzvonarstvo-svyato-mihaylivskogo-monastirya-vnesli-do-spisku-kulturnoyi-spadschini>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992946-tradiciu-dzvonarstva-mihajlivskogo-zolotoverhogo-monastira-vnesli-do-pereliku-nematerialnoi-kulturnoi-spadsini.html>

Укрінформ. – 2025. – 14 трав. У Запоріжжі на воду спустили човен-довбанку, виготовлений у заповіднику «Хортиця». – Інф.

Запорізькі реставратори 14 травня вперше спустили на хвилі Дніпра човен-моноксил, який зробили самі зі стовбура сторічної тополі. За допомогою працівників ГУ ДСНС України в Запорізькій області човен-довбанку доправили по воді до реставраційного ангара заповідника для завершення його будівництва, насамперед, досушування і покриття дьогтем. Як зазначається, незабаром колекція суден Національного заповідника «Хортиця» поповниться новим робочим експонатом. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992973-u-zaporizzi-na-vodu-spustili-covendovbanku-vigotovlenij-u-zapovidniku-hortica.html>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Газета по-українськи. – 2025. – 14 трав. Що читає молодь за держрахунок: результати програми «єКнига». – Інф.; Village Україна. – 2025. – 14 трав. Програмою «єКнига» скористалися понад 317 тисяч 18-річних українців. Що купували найчастіше. – Яковенко І.

Програма державної підтримки «єКнига», яка стартувала в грудні 2024 року, вже показала перші результати: понад 317 тис. 18-річних українців скористалися можливістю придбати книжки за рахунок держкоштів. За три місяці дії програми на книги було витрачено майже 68 млн грн – загалом придбано 214 978 видань, з яких понад 3 тис. у цифровому форматі, повідомили в Українському інституті книги. Більшість покупок (66,58%) відбувалися в онлайн-книгарнях, а решта в офлайн-магазинах. Станом на 1 травня 2025 року на рахунках учасників програми ще залишається близько 23 млн грн. Найпопулярнішими видавництвами стали: «КСД» – 20,86% від загальної кількості покупок (44 854 примірники); Vivat – 14,36% (30 876); BookChef – 13,10% (28 171); «Ранок» – 5,88% (12 650); «Видавництво Старого Лева» – 3,71% (7 982). Улюбленими серед молоді стали книги зарубіжних авторів (88%), здебільшого романтичної та підліткової тематики. Водночас до топ-10 увійшов і один український автор – Володимир Станчишин зі своєю книгою «Стіни в моїй голові. Жити з тривожністю і депресією». До топу також потрапили: Коллін Гувер «Покинь, якщо кохаєш» та «Залишся, якщо кохаєш»; Х. Д. Карлтон «Гра в kota і мишу. Книга 1: Переслідування Аделіни» та «Гра в

кота і мишу. Книга 2: Полювання на Аделіну»; Тейлор Дженкінс Рід «Сім чоловіків Евелін Г'юго»; Бріанна Вест «Тією горою є ви»; Джим Ловлесс «Іди туди, де страшно»; Пенелопа Дуглас «Панк 57»; Лора Новлін «Якби він був зі мною». Докладно:

https://gazeta.ua/articles/culture/_so-chitaye-molod-za-derzhrahunok-rezultati-programi-yekniga/1217789

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/362757-programoyu-nbsp-laquo-ekniga-raquo-skoristalisya-nbsp-ponad-317-tisyach-nbsp-18-richnih-ukrayintsiv-scho-kupuvali-naychastishe>

Вечірній Київ. – 2025. – 14 трав. Топ-10 українських авторів, яких варто прочитати в 2025 році. – Руденко Л.

Сучасна українська література переживає справжній ренесанс, демонструючи неабияку глибину та різноманітність художніх форм. Цього року видання підготувало добірку найцікавіших авторів, які неодмінно заслуговують на увагу та читацьку любов. Кожен з представлених митців має власний неповторний стиль, що робить українську літературу надзвичайно багатогранною та захопливою. Список найцікавіших українських авторів 2025 року включає: Сергія Жадана, Оксану Забужко, Макса Кідрука, Артема Чеха, Любка Дереша, Наталку Сняданко, Тараса Прохаська, Андрія Кокотюху, Володимира Лиса. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112417/>

Нацменшини. Закордонні українці

День. – 2025. – 14 трав. У публічній бібліотеці Парман в Техасі проходить виставка проєкту «Батьківська Хата. Homestead». – Інф.

У публічній бібліотеці Парман, одному з провідних артпросторів міста Сан-Антоніо (штат Техас, США), до 29 травня триває виставка «Батьківська Хата. Homestead» – україно-американського культурного проєкту, що розповідає про автентичність та глибину української спадщини. Про це повідомила авторка проєкту, активістка української громади у Сан-Антоніо Оленка Браво. Мета проєкту – популяризувати українську етнографію, демонструючи народні строї різних регіонів України кінця XIX – початку XX століття в автентичному архітектурному середовищі. Проєкт також показує побут, ремесла, прикраси, зачіски та традиції наших пращурів, створюючи цілісну картину українського села. На виставці представлені роботи українсько-американської художниці Яни Нікутіної та сучасної української художниці Альони Модлескі, які живуть в місті Остіні, штат Техас. Особливою подією у межах події стала зустріч з авторкою та ідеологинею проєкту Оленкою Браво. Виставка стала можливою завдяки спільній роботі неприбуткової організації UNWLA branch 147 та команди проєкту, до якої увійшли: Катерина Воїнова, Ірина Нестеренко, Ірина Ліщинська, Яна Нікутіна, Оксана Грановська, Олена Овдєєнко, Наталя Стурджіл, Оленка Браво. Важливу підтримку надала також Леся Воронюк – засновниця Всесвітнього дня вишиванки. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/140525-u-publichniy-bibliotetsi-parman-v-tekhasi-prokhodyt-vystavka-proyektu-batkivska-khata>

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm